

Komisja do spraw reprivatyzacji
nieruchomości warszawskich

W nagłówku znajduje się logo Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich zawierające godło państwa polskiego i podkreślenie w formie miniaturki flagi RP

Sygn. akt KR II R 11/24

Warszawa, 29 stycznia 2025 r.

DECYZJA nr KR II R 11/24

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w składzie:

Przewodniczący Komisji:

Arkadiusz Myrcha

Członkowie Komisji:

Robert Kropiwnicki, Paweł Lisiecki, Christian Młynarek, Mirosław Józef Pampuch,
Sławomir Potapowicz, Anna Tarczyńska, Adrian Wasielewski,

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2025 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 28 maja 2015 r. nr 303/GK/DW/2015, dotyczącej ustalenia i przyznania odszkodowania za przejętą dekretem z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. nr 50, poz. 279; dalej: dekret warszawski) części nieruchomości warszawskiej położonej przy ul. Prostej 4, z udziałem: Miasta Stołecznego Warszawy, J. J.-F., M. P., W. R., J. B. oraz następców prawnych J. K.,

działając na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 roku o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz.U. z 2021 r. poz. 795; dalej: ustawa z dnia 9 marca 2017 r.) w związku z art. 156 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572 dalej: k.p.a.), w związku z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.,

orzeka:

stwierdzić nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 28 maja 2015 r. nr 303/GK/DW/2015 w całości.

UZASADNIENIE

I.Przebieg postępowania rozpoznawczego

Postanowieniem z dnia 31 lipca 2024 r., Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich (dalej: Komisja), działając na podstawie art. 15 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., wszczęła z urzędu postępowanie rozpoznawcze w sprawie o sygn. akt KR II R 11/24 w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy

z 28 maja 2015 r. nr 303/GK/DW/2015, dotyczącej ustalenia i przyznania odszkodowania za przejętą dekretem z 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy, część nieruchomości o pow. 10 m², położonej w Warszawie przy ul. Prostej 4 „Nieruchomość w mieście Stołecznym Warszawie przy ul. Prostej pod nr 1117 E”, która obecnie wchodzi w skład dz. ew. nr 103 z obrębu 6-01-06, stanowiących własność Skarbu Państwa.

Postanowieniem z 31 lipca 2024 r. sygn. akt KR II R 11/24, działając na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., zawiadomiono właściwe organy administracji oraz sądy o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego.

Zawiadomieniem z 31 lipca 2024 r. poinformowano strony o wszczęciu postępowania rozpoznawczego w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 28 maja 2015 r. nr 303/GK/DW/2015.

Postanowieniem z 31 lipca 2024 r., Komisja zwróciła się do Społecznej Rady z wnioskiem o wydanie opinii w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 28 maja 2015 r. nr 303/GK/DW/2015.

Ww. postanowienia i zawiadomienia zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 8 sierpnia 2024 r.

Zawiadomieniami z 3 października 2024 r. i 19 listopada 2024 r. wyznaczono nowe terminy załatwienia sprawy, tj. do dnia 29 listopada 2024 r. i 29 stycznia 2025 r.

Pismem z dnia 24 października 2024 r. zawiadomiono o zakończeniu postępowania rozpoznawczego w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 28 maja 2015 r. nr 303/GK/DW/2015. Zawiadomienie opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 29 października 2024 r.

Strony nie skorzystały z przysługujących im praw, wynikających z art. 10 k.p.a.

Spółeczna Rada w opinii z dnia 21 stycznia 2025 r. nr 5/2025 w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 28 maja 2015 r. nr 303/GK/DW/2015 wniosła o stwierdzenie nieważności decyzji bowiem Prezydent m. st. Warszawy przyznał odszkodowanie za część dawnej nieruchomości przy ul. Prostej 4 „Nieruchomość w mieście Stołecznym Warszawie przy ul. Prostej pod Nr. 1117 E” wchodzącą obecnie w skład działki ewidencyjnej nr 103 z obrębu 6-01-06, pomimo; że uprzednio przyznał już odszkodowanie za dawną nieruchomość. Ponadto bezpodstawnie uznał, że spełnione zostały oba warunki wymienione w art. 215 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2024, poz. 1145, dalej u.g.n.) konieczne do ustalenia odszkodowania. Zatem Decyzja w sposób rażąco narusza prawo w rozumieniu art. 156 § 1 pkt. 2 kodeksu postępowania administracyjnego.

Spółeczna Rada podniosła, iż wydanie Decyzji doprowadziło do skutków rażąco sprzecznych z interesem społecznym.

I. Na podstawie zebranego materiału dowodowego Komisja ustaliła, co następuje:

1. Opis nieruchomości i jej losy w latach 1945 – 1950

Nieruchomość położona w Warszawie przy ul. Prostej 4, pochodząca z nieruchomości hipotecznej „Nieruchomość w mieście Stołecznym Warszawie przy ul. Prostej 4 pod nr 1117 E”, znajduje się na terenie objętym działaniem dekretu warszawskiego.

Z ustaleń Prezydenta m.st. Warszawy wynika, że dawna nieruchomość hipoteczna aktualnie wchodzi w skład działki ewidencyjnej nr 103 z obrębu 6-01-06 stanowiącej własność Skarbu Państwa.

Zgodnie ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją nieruchomość była zabudowana budynkiem mieszkalnym.

Aktualnie na terenie przedmiotowej nieruchomości znajduje się część ul. Prostej i zabudowana nieruchomość oznaczona ul. Prosta 2/14.

Zgodnie z treścią protokołu z dnia 7 listopada 1950 r. w wykonaniu orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej z dnia 22 kwietnia 1950 r. L.dz. PS.1563-49-P-aa dokonano oględzin budynków istniejących na terenie posesji przy ul. Prostej 4 nr hip. 1117-E. W protokole ustalono, że na terenie posesji istnieją budynki wymienione w załączonym opisie, opartym na rejestracji nieruchomości. Po dokonaniu powyższych czynności delegowana komisja objęła w posiadanie na rzecz Skarbu Państwa budynki znajdujące się na terenie nieruchomości warszawskiej położonej przy ul. Prostej 4 nr hip. 1117 -E. Nieruchomość powyższa objęta została na rzecz Skarbu Państwa w obecności przedstawiciela Zarządu Nieruchomości Miejskich ob. K. D. i przekazana jednocześnie w zarząd i administrację Zarządowi Nieruchomości Miejskich w m.st. Warszawie.

W opisie (stanowiącym załącznik ww. protokołu) budynków przy ul. Prostej nr 4, hip. 1117 E sporządzony na podstawie rejestracji nieruchomości przez Resort Techniczno-Budowlany Zarządu Miejskiej m.st. Warszawy dn. 18 listopada 1948 r. wskazano m.in., że budynek frontowy - murowany, całkowicie zburzony, budynek poprzeczny – murowany, czteropiętrowy, podpiwniczony w $\frac{3}{4}$ częściach zamieszkały w pozostałej części wypalony ze stropami, odbudowany częściowo w 1945 r. Nadmieniono również, że w budynku mieszkalnym czynna jest instalacja kanalizacyjna.

Od dnia 7 listopada 1950 r. dawny właściciel utracił możliwość władania nieruchomością przy ul. Prostej 4 „Nieruchomość w mieście Stołecznym Warszawie przy ul. Prostej pod nr 1117 E”.

Zgromadzona w teczce „7230 Dok. Terenowo – Prawna ul. Prosta 4 1947-96 6464” dokumenty wskazują, że ww. nieruchomość od dnia 7 listopada 1950 r. pozostawała w zarządzie i administracji Zarządu Nieruchomości Miejskich w mieście stołecznym Warszawie. W notatce z 20 grudnia 1951 r. potwierdzono fakt remontu lokalu nr 4 przy ul. Prostej 4. W notatce w pkt. 10 wskazano, że budynek znajduje się w administracji Zarządu Nieruchomości.

2. Dawny właściciel nieruchomości oraz jego następcy prawni

Zgodnie z zaświadczeniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa z dnia 20 stycznia 2009 r. L. dz. 61/2/09 tytuł własności nieruchomości warszawskiej ozn. hip. jako „Nieruchomość w mieście Stołecznym Warszawie przy ul. Prostej 4 pod nr 1117 E” zapisany był na A. R.. Z treści postanowienia Sądu Rejonowego w G. z 1 lipca 1995 r. sygn. akt II Ns 813/95 wynika, że spadek po A. R. nabyli M. J., J. K., E. R. i E. R. po $\frac{1}{4}$ każde z nich.

Zgodnie zaś z postanowieniem Sądu Rejonowego w G. z 10 października 1995 r. sygn. akt II Ns 1225/95 spadek po J. K. nabyli K. K., J. B. i J. K. po $\frac{1}{3}$ części każde z nich.

W postanowieniu Sądu Rejonowego w G. z 8 czerwca 2001 r. sygn. akt II Ns 4005/00 stwierdzono, że spadek po E. R. na podstawie ustawy nabyli M. P. oraz W. R. po $\frac{1}{2}$ części spadku.

Spadek po M. J. zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w K. z 5 marca 2008 r. sygn. akt I Ns 1229/07 nabyła J. J.-F. w całości.

Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego G.-P. z 23 grudnia 2010 r. sygn. akt XIII Ns 1154/10 spadek po K. K. nabyła J. B. w całości.

Postanowieniem z 18 stycznia 2011 r. I Ns 389/10 Sąd Rejonowy dla W. W. w W. uznał za zmarłego E. M. R. i oznaczono chwilę jego śmierci na dzień 1 stycznia 1947 r.

Zgodnie z postanowieniem z 27 czerwca 2011 r. sygn. akt I Ns 614/11 Sądu Rejonowego dla W. W. spadek po E. R. na podstawie ustawy nabyli M. J., J. W. K. oraz E. R. po $\frac{1}{3}$ części.

3. Przebieg postępowania w sprawie wypłaty odszkodowania przed Prezydentem m.st. Warszawy

Pismem z 12 lipca 2012 r. (data wpływu do organu 27 lipca 2012 r.), M. S., działający jako pełnomocnik J. J.-F., J. B., M. P., W. R. i J. K. wystąpił do Prezydenta m.st. Warszawy o odszkodowanie za nieruchomość położoną przy ul. Prostej 4 o pow. 1 278 m², pochodzącą z księgi hipotecznej „Nieruchomość w mieście Stołecznym Warszawie przy ul. Prostej 4 pod nr 1117 E”.

Do wniosku załączono: 1. Opinię geodezyjną uprawnionego geodety E. K., 2. Mapę geodezyjną z dnia 30 marca 2012 r. określającą granice nieruchom. Hip. 1117 E wraz z rozliczeniem powierzchni, 3. Zaświadczenie z Sądu Rejonowego dla W. M. X Wydział ksiąg wieczystych wraz z tłumaczeniem przysięgłym działu I i II, 4. Pięć pełnomocnictw poświadczonych notarialnie wraz z opłatą skarbową, 5. Kopie poświadczonych notarialnie szczęściu postanowień spadkowych.

Decyzją z 28 maja 2015 r. nr 303/GK/DW/2015, Prezydent m.st. Warszawy, działając m.in. na podstawie art. 215 ust. 2 u.g.n., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 12 lipca 2012 r. w sprawie odszkodowania za nieruchomość położoną przy ul. Prostej 4, o pow. 1 278 m², pochodzącą z nieruchomości hipotecznej „Nieruchomość w mieście Stołecznym Warszawie przy ul. Prostej 4 pod nr 1117 E”, ustalił odszkodowanie w wysokości zł (słownie: złotych), za przejętą dekretem warszawskim nieruchomość położoną w Warszawie przy ul. Prostej 4, o pow. 10 m², która obecnie stanowi część działki ewidencyjnej nr 103 z obrębu 6-01-06 (pkt. 1 decyzji); przyznał powyższe odszkodowanie na rzecz J. J.- F. w wysokości zł, M. P. w wysokości zł, W. R. 5 zł, J. K. zł i J. B. w wysokości zł (pkt. 2 decyzji).

W uzasadnieniu decyzji organ wskazał, że analizując przesłankę utraty faktycznej możliwości władania na podstawie opinii geodezyjnej sporządzonej przez uprawnionego geodetę mgr. Inż. E. K. ustalono, że teren przedmiotowej nieruchomości hipotecznej wchodzący w skład dz. ew. nr 103 z obrębu 6-01-06 (dawny nr 23/10) jest działką wyznaczoną jako teren pod budowę C.P.N. i budownictwo mieszkaniowe z usługami na podstawie decyzji 1466/88 z dnia 15 listopada 1988 r. (KEM-6.01.06-

50/88). Decyzją nr 424/96 z 24 czerwca 1996 r. znak G.2.2.7224a.uw/262/95/96/MP Wojewoda Mazowiecki uwłaszczył działką nr 103 Dyрекcję Eksploatacji Cystern „CPN” w Warszawie.

Na podstawie wyżej wymienionych okoliczności Prezydent m.st. Warszawy ustalił, że nieruchomość położona w Warszawie przy ul. Prostej 4 spełnia przesłanki kwalifikujące ją do przyznania odszkodowania, wynikające z normy art. 215 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

4. Zgromadzony materiał dowodowy

Komisja ustaliła stan faktyczny w sprawie na podstawie następującego materiału dowodowego: akt dotyczących decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 28 maja 2015 r. nr 303/GK/DW/2015, dokumentacji nadesłanej przez Archiwum Państwowe w Warszawie oraz pozostałej dokumentacji zgromadzonej przez Komisję w toku prowadzonego postępowania rozpoznawczego w aktach KR II R 11/24.

I. Po rozpatrzeniu materiału dowodowego Komisja zważyła, co następuje:

1. Wydanie decyzji z rażącym naruszeniem prawa w postaci prawa materialnego - art. 215 ust. 2 u.g.n., poprzez nie spełnienie wszystkich przesłanek łącznie do ustalenia i przyznania odszkodowania.

W ocenie Komisji decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z 28 maja 2015 r. nr 303/GK/DW/2015 powinna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego z mocą wsteczną jako wydana z rażącym naruszeniem prawa.

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w przypadku

stwierdzenia, że zachodzą przesłanki określone w art. 156 § 1 k.p.a. lub w przepisach szczególnych, Komisji przysługują uprawnienia do stwierdzenia nieważności decyzji reprivatyzacyjnej w całości lub w części.

Zgodnie z art. 156 § 1 pkt 1 k.p.a, organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która wydana została bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa.

Z treści art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z wyłączeniem art. 8 § 2, art. 13, art. 25, art. 31, art. 96a-96n, art. 114-122h, art. 127-144 i art. 156 § 2 tej ustawy.

Jak wynika z powyższego ograniczenie wynikające z treści art. 156 § 2 k.p.a. nie dotyczy postępowań przed Komisją, dlatego też Komisji nie ogranicza 10 letni termin do stwierdzenia nieważności decyzji.

Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 16 grudnia 2010 r. (sygn. akt I OSK 1706/10; <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>), postępowanie o stwierdzenie nieważności decyzji jest odrębnym postępowaniem, którego przedmiotem jest zbadanie, czy wystąpiły przesłanki określone w art. 156 § 1 k.p.a. oraz że przepis ten zawiera zamknięty katalog takich przesłanek. Zdaniem Sądu wyrażonym w ww. wyroku organ orzekając nie rozstrzyga sprawy zakończonej kontrolowaną decyzją co do jej istoty, ponieważ postępowanie dotyczące stwierdzenia nieważności decyzji nie może zastępować postępowania odwoławczego lub go powtarzać.

Powszechnie przyjmuje się, że przesłanki stwierdzenia nieważności wymienione są enumeratywnie w art. 156 § 1 k.p.a. Nie są one oparte na uznaniu, a ich ustalenie musi pociągać za sobą stwierdzenie nieważności. Wyjątkiem są okoliczności wystąpienia przesłanki z art. 156 § 2 k.p.a., czyli gdy od doręczenia lub ogłoszenia decyzji upłynęło dziesięć lat, a także gdy decyzja wywołała nieodwracalne skutki prawne (M. Jaśkowska [w:] M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, M. Jaśkowska, Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego, LEX/el. 2022, art. 156).

O ile oczywiście z przepisów szczególnych nie wynika, że przepisu art. 156 § 2 k.p.a. nie stosuje się, jak to ma miejsce w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

Zatem możliwość podważenia zapadłego rozstrzygnięcia organu administracji publicznej jest dopuszczalne jedynie w przypadku zaistnienia jednej z kwalifikowanych wad określonych w art. 156 § 1 k.p.a. Usunięcie kwalifikowanych nieprawidłowości, które mogły wystąpić w trakcie trwania procesu administracyjnego, stanowi nadrzędny cel postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji i usprawiedliwia podważenie ogólnej zasady trwałości decyzji administracyjnych zawartej w art. 16 k.p.a.

Zgodnie z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która wydana została z rażącym naruszeniem prawa. Pojęcie prawa w zwrocie „rażące naruszenie prawa” powinno być rozumiane szeroko, obejmując swoim zakresem przepisy prawa materialnego, procesowego oraz przepisy o charakterze ustrojowym (zob. J. Borkowski, w: B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, 2009, s. 599, vide wyrok NSA z 1 lipca 2011 r., sygn. akt I OSK 1258/10; wyrok NSA z 12 grudnia 2014 r., sygn. akt II OSK 1257/13; <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

Rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. zachodzi wtedy, gdy treść decyzji pozostaje w wyraźnej i oczywistej sprzeczności z treścią prawa i gdy charakter tego naruszenia powoduje, że owa decyzja nie może być akceptowana jako akt wydany przez organ praworządnego państwa. Nie chodzi tu o błędy w wykładni prawa, ale o niedopuszczalne przekroczenie prawa, w sposób jasny i niedwuznaczny. Rażące naruszenie prawa stanowi zatem kwalifikowaną formę naruszenia prawa.

W przedmiotowej sprawie w ocenie Komisji, zachodzi nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z uwagi na rażące naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art. 215 ust. 2 u.g.n., ponieważ aby ustanowić odszkodowanie na podstawie tego przepisu muszą być spełnione kumulatywnie wszystkie przesłanki łącznie, co w tej sprawie nie nastąpiło.

W ocenie Komisji w przedmiotowej sprawie nie została spełniona przesłanka pozbawienia możliwości władania działką przez jej dawnego właściciela po dniu 5 kwietnia 1958 r.

Z treści art. 215 ust. 2 u.g.n. wynika, że przepisy ustawy dotyczące odszkodowania za wywłaszczone nieruchomości stosuje się odpowiednio do domu jednorodzinnego, jeżeli przeszedł on na własność państwa po dniu 5 kwietnia 1958 r., oraz do działki, która przed dniem wejścia w życie dekretu wymienionego w ust. 1 mogła być przeznaczona pod budownictwo jednorodzinne, jeżeli poprzedni właściciel bądź jego następcy prawni zostali pozbawieni faktycznej możliwości władania nią po dniu 5 kwietnia 1958 r. W ramach przyznanego odszkodowania poprzedni właściciel bądź jego następcy prawni mogą otrzymać w użytkowanie wieczyste działkę pod budowę domu jednorodzinnego.

W ocenie Komisji Prezydent m.st. Warszawy błędnie ustalił kluczową przesłankę sprawy, tj. okoliczność, że dawny właściciel nieruchomości objętej wnioskiem o wypłatę odszkodowania utracił możliwość jej władania po dniu 5 kwietnia 1958 r.

W odniesieniu do drugiej z przesłanek wskazanych w art. 215 ust. 2 u.g.n., Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie trafnie wskazał, że faktyczna możliwość władania, o której mowa w art. 215 ust. 2 u.g.n., odnosi się do stanu faktycznego, a nie prawnego. Obejmuje zatem sytuacje, gdy poprzedni właściciel lub jego następca prawny mógł realnie korzystać z nieruchomości. Nie chodzi przy tym jedynie o efektywne z niej korzystanie, czyli czynienie użytku z gruntu, ale istnienie samej obiektywnej możliwości tego rodzaju korzystania, choćby władający nie czynił z niej użytku. Hipoteza tej części normy prawnej obejmuje zatem tego rodzaju sytuacje, gdzie w następstwie działań faktycznych podjętych przez osoby trzecie (w tym podmioty publiczne) były właściciel po oznaczonej dacie (5 kwietnia 1958 r.) pozbawiony został realnej możliwości korzystania z gruntu.
/Wyrok WSA w Warszawie z 29 czerwca 2021 r., I SA/Wa 271/20, LEX nr 3229731./

W kontekście niniejszej sprawy szczególnej uwagi wymaga treść orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego z 30 listopada 2020 r. sygn. akt I OSK 1202/20

w którym stwierdzono, że „(...) O pozbawieniu faktycznej możliwości władania działką przy uwzględnieniu wskazanej jako granicznej daty 5 kwietnia 1958 r., w ujęciu obiektywnym, można mówić w sytuacji, gdy możliwym będzie ustalenie, czy doszło do objęcia faktycznego, rzeczywistego władztwa nad nieruchomością przez Państwo. Takim zdarzeniem prawnym może być zaprotokołowane przekazanie budynków znajdujących się na danej nieruchomości w zarząd i administrację miejskiemu zarządowi budynków mieszkalnych. Z tą chwilą nastąpiła zatem utrata faktycznej możliwości władania tą nieruchomością przez jej byłych właścicieli. Powyższemu stwierdzeniu o objęciu faktycznego władztwa nad nieruchomością nie może zaprzeczyć fakt zameldowania w jednym z lokali mieszkalnych. Okoliczność ta nie pozwala przyjąć, że wraz z wejściem w stosunek najmu mieszkania jako dawny współwłaściciel nieruchomości posiadał on wobec niej uprawnienia władcze. Obligacyjne relacje stron umowy najmu wykluczają uznanie, by można było mówić o przejęciu władztwa nad nieruchomością, nawet w kontekście efektywnego korzystania z jej części. Powyższa okoliczność nie może zatem wpłynąć na ustalenia związane ze zmianą podmiotu władającego nieruchomością.” /Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 30 listopada 2020 r. sygn. akt I OSK 1202/20, Legalis/.

Zbliżony stan faktyczny został również opisany w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 24 stycznia 2020 r. sygn. akt I OSK 3830/18. W przedmiotowej sprawie organy procedujące ustaliły, że z protokołów objęcia budynków w posiadanie z dnia 2 maja 1952 r. wynikało zaś, iż po dokonaniu oględzin budynków oraz sporządzenia ich opisów i pomiaru inwentaryzacyjnego przedmiotową nieruchomość objęto na rzecz Skarbu Państwa (w obecności przedstawiciela Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych nr 4) i przekazano jednocześnie w zarząd i administrację temu Zarządowi. Zarówno Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie jak i Naczelny Sąd Administracyjny podzielił pogląd, że okoliczność objęcia budynków w posiadanie i równoczesne przekazanie w zarząd i administrację Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych świadczy o pozbawieniu dawnej współwłaścicielki możliwości władania tą nieruchomością przed dniem 5 kwietnia 1958 r. W omawianym orzeczeniu słusznie również stwierdził zarówno sąd wojewódzki jak Naczelny Sąd Administracyjny, że „omawiany przepis ma charakter szczególny i jako taki musi być wykładany ściśle. Z przepisu tego zatem wynika, że nie może być on zastosowany; po pierwsze, niezależnie od przyczyn, z jakich poprzedni właściciel bądź jego następcy

prawni zostali pozbawieni faktycznej możliwości władania nieruchomością a po drugie, że owo faktycznie władanie nieruchomością winno dotyczyć całej nieruchomości, a nie podlegać na władaniu jedynie poszczególnymi jej częściami.”/wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 stycznia 2020 r. sygn. akt I OSK 3830/18, Legalis/.

Komisja podziela ustalenie Prezydenta m.st. Warszawy, że dawna nieruchomość warszawska przy ul. Prostej 4 aktualnie wchodzi w skład działki ewidencyjnej nr 103 z obrębu 6-01-06, stanowiącej własność Skarbu Państwa.

Komisja zwraca uwagę, że Prezydent m.st. Warszawy ustalenia co do utraty możliwości władania po dniu 5 kwietnia 1958 r. oparł wyłącznie na opinii geodezyjnej przekazanej przez pełnomocnika wnioskodawców przy piśmie z 12 lipca 2012 r., sam zaś nie poczynił żadnych w tym zakresie ustaleń. Przedmiotowa opinia została zlecona przez stronę postępowania i miała na celu jedynie wykazanie pozytywnie okoliczności, że utrata możliwości władania nastąpiła po dniu 5 kwietnia 1958 r., bez wykazywania stanu faktycznego mającego wpływ na wynik sprawy przed tą datą.

W literaturze przedmiotu trafnie wskazuje się, że „Dowód z opinii biegłego jest dowodem szczególnego rodzaju, ze względu na wymaganie wiadomości specjalnych; dlatego nie może być zastąpiony inną czynnością dowodową, np. przesłuchaniem świadka [por. wyrok SN z 24.11.1999 r., I CKN 223/98, „Wokanda” 2000/3, poz. 7]. Rozumując a contrario, należy przyjąć, że zbędne jest powołanie biegłego dla ustalenia okoliczności, która w sposób niebudzący wątpliwości może być ustalona przez organ na podstawie dokumentów sprawy, a zwłaszcza oświadczeń strony składanych w innym czasie. (...) Skoro organ nie jest związany opinią biegłego i jest ona dla organu tylko materiałem, który powinien pomóc organowi w ustaleniu określonej kwestii faktycznej, to organ nie może ograniczyć się w swojej decyzji do powołania się na konkluzję zawartą w opinii biegłego, ale ma obowiązek sprawdzić, na jakich przesłankach biegły oparł swoją konkluzję i skontrolować prawidłowość rozumowania biegłego. Organ może zatem przyjąć opinię biegłego, jeśli uzna ją za trafną, ale może ją również całkowicie lub częściowo zdyskwalifikować i przyjąć odmienną, własną ocenę opartą na nauce lub doświadczeniu [wyrok NSA z 22.11.2016 r., II GSK 1017/15, LEX nr 2206581].”[wyrok NSA z 1.02.1982 r., I SA

2497/81, OSNPG 1982/12, s. 22].” P. Przybysz [w:] *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, wyd. XIII, Warszawa 2021, art. 84.

W kontekście niniejszej sprawy szczególnego odniesienia wymaga również inne stanowisko wyrażone w literaturze przedmiotu, zgodnie z którym „(...) Należy pamiętać, że organ, a nie biegły, decyduje o załatwieniu sprawy, że biegły jest powołany tylko do wydania opinii w kwestii faktycznej, której rozstrzygnięcie jest niezbędne do wydania przez organ decyzji. Opinia biegłego jest dla organu tylko materiałem, który powinien mu pomóc w rozstrzygnięciu kwestii faktycznej (...), ale musi on rozstrzygnąć tę kwestię sam, we własnym imieniu. Organ nie może ograniczyć się w uzasadnieniu decyzji do powołania się na konkluzję zawartą w opinii biegłego, lecz obowiązany jest sprawdzić, na jakich przesłankach biegły oparł swoją konkluzję i skontrolować prawidłowość rozumowania biegłego” (E. Iserzon, J. Starościak, KPA. Komentarz, 1970, s. 178–179). Przytoczone stanowisko jest w pełni aktualne. Przyjęcie opinii biegłego bez jej oceny jest naruszeniem przepisów prawa procesowego./B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Wyd. 19, Warszawa 2024, Legalis/.

Nadmienienia wymaga, że w realiach niniejszej sprawy w sposób bezkrytyczny została przyjęta jako podstawa poczynionych ustaleń faktycznych w zakresie przesłanki prawa materialnego opinia prywatna przedłożona przez wnioskodawcę. Organ administracji zaniechał dokonania przedmiotowego dowodu.

W kontekście zaś powyższego podkreślenia wymaga, że w aktach własnościowych przedmiotowej sprawy znajduje się protokół z 7 listopada 1950 r. objęcia w posiadanie budynków, znajdujących się na posesji przy ul. Prostej 4 nr hip. 1117 – E na rzecz Skarbu Państwa i równoczesnego przekazania w zarząd i administrację Zarządowi Nieruchomości Miejskich w Warszawie.

Zgodnie z treścią ww. protokołu dnia 7 listopada 1950 r. w wykonaniu orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej z dnia 22 kwietnia 1950 r. L.dz. PS.1563-49-P-aa dokonano oględzin budynków istniejących na terenie posesji przy ul. Prostej 4 nr hip. 1117-E. W protokole ustalono, że na terenie posesji istnieją budynki

wymienione w załączonym opisie, opartym na rejestracji nieruchomości. Po dokonaniu powyższych czynności delegowana komisja objęła w posiadanie na rzecz Skarbu Państwa budynki znajdujące się na terenie nieruchomości warszawskiej położonej przy ul. Prostej 4 nr hip. 1117 -E. Nieruchomość powyższa objęta została na rzecz Skarbu Państwa w obecności przedstawiciela Zarządu Nieruchomości Miejskich ob. K. D. i przekazana jednocześnie w zarząd i administrację Zarządowi Nieruchomości Miejskich w m.st. Warszawie.

Uwypuklenia w tym miejscu wymaga, że fakt przekazania 7 listopada 1950 r. przedmiotowej nieruchomości w zarząd i administrację Zarządowi Nieruchomości Miejskich w m.st. Warszawie stanowił o utracie możliwości władania przedmiotową nieruchomością przez jej dawnego właściciela przed dniem 5 kwietnia 1958 r.

Prezydent m.st. Warszawy pomimo posiadania właściwych w tym zakresie dokumentów zaniechał ich oceny w toku prowadzonego postępowania, co skutkowało poczynieniem nieprawidłowych ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie.

Mając na uwadze powyższe, wskazać należy, iż Prezydent m.st. Warszawy błędnie przyjął, iż w sprawie zostały spełnione łącznie obie przesłanki wynikające z art. 215 ust. 2 u.g.n. i bezpodstawnie wydał decyzję z dnia z 28 maja 2015 r. nr 303/GK/DW/2015 o ustaleniu i wypłacie odszkodowania za część nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Prostej 4.

IV.Kwestia kręgu stron decyzji Prezydenta m.st. Warszawy

Komisja badając niniejszą sprawę dostrzegła okoliczność, że w zgromadzonej w aktach sprawie dokumentacji występują budzące wątpliwości sprzeczności w zakresie dot. ustalenia katalogu stron.

Z dołączonego do akt sprawy postanowienia z 27 czerwca 2011 r. sygn. akt I Ns 614/11 Sądu Rejonowego dla W W w W wynika, że spadek po E M R zmarłym dnia 1 stycznia 1947 r. w E., ostatnio stale zamieszkałym w Warszawie, przy ul. Prostej 4 na podstawie ustawy nabyli siostra M. J. i J. K. oraz brat E. R. po 1/3 części każde z nich.

Z powyższego wynika, że E. M. R. zmarł 1 stycznia 1947 r. w E.

Jednakże ze zgromadzonej w aktach sprawy dokumentacji stwierdzono, że E. M. R. zmarł 12 stycznia 2001 r. w (Certificate of Death).

Nadto co nader istotne, ze zgromadzonej w aktach sprawy dokumentacji wynika również, że E. M. R. w latach 1990-1992 korespondował z Urzędem Dzielnicy – Gminy Warszawa – Wola w sprawie kwestii uzyskania odszkodowania za „Nieruchomość w mieście Stołecznym Warszawie przy ul. Prostej 4 pod nr 1117 E”.

Prezydent m.st. Warszawy w toku ponownego procedowania niniejszej sprawy winien mieć na uwadze ww. sprzeczności i podjąć właściwe działania w tym zakresie.

V. Podstawy stwierdzenia nieważności decyzji reprivatyzacyjnej

W ocenie Komisji koniecznym jest stwierdzenie nieważności decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia z 28 maja 2015 r. nr 303/GK/DW/2015 w całości z powodu wystąpienia przesłanki określonej w treści art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. tj. wydania decyzji z rażącym naruszeniem prawa.

Zgodnie art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w wyniku postępowania rozpoznawczego Komisja wydaje decyzję, w której stwierdza nieważność decyzji reprivatyzacyjnej lub postanowienia w całości lub w części, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 156 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego lub w przepisach szczególnych.

Z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. stanowi, że Komisja wydaje decyzję, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2-4, jeżeli decyzja reprivatyzacyjna została wydana bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa.

Jak wynika z art. 156 § 1 pkt. 2 k.p.a. organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która wydana została bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa.

Komisja po rozpatrzeniu całokształtu materiału dowodowego zgromadzone w sprawie, uznała, że zachodzą przesłanki determinujące konieczność stwierdzenia nieważności decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 28 maja 2015 r. nr 303/GK/DW/2015, bowiem w niniejszym postępowaniu w sposób rażący naruszono normy prawa procesowego tj. art. 7, 77 i 80 k.p.a., co następnie doprowadziło do rażącego naruszenia normy prawa materialnego określonej w treści art. 215 ust. 2 u.g.n., bowiem dokonano subsumpcji stanu faktycznego sprawy, który w istocie rzeczy stanowił zaprzeczenie przesłanek określonych w ww. normie, tj. przesłanki utraty możliwości władania przedmiotową nieruchomością po dniu 5 kwietnia 1958 r., która to w niniejszym postępowaniu nie została spełniona.

W związku z powyższym stwierdzone przez Komisję rażące naruszenie prawa ma charakter oczywisty, wyraźny i bezsporny.

W ocenie Komisji skutki społeczno-gospodarcze stwierdzonych naruszeń prawa w niniejszej sprawie generuje skutki niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia wymagań zasad praworządności. Podkreślenia bowiem wymaga, że na mocy kontrolowanej decyzji ustalono i wypłacono odszkodowanie w takim stanie faktycznym, który to nie uprawniał do uzyskania odszkodowania.

Dlatego też zgodnie z treścią art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Komisja jest zobligowana wydać decyzję stwierdzającą nieważność decyzji reprivatyzacyjnej Prezydenta m.st. Warszawy z 28 maja 2015 r. nr 303/GK/DW/2015, jako wydanej z rażącym naruszeniem norm prawa w postaci art. 215 ust. 2 u.g.n.

VI. Brak nieodwracalnych skutków prawnych

Kontrolowana decyzja Prezydenta m.st. Warszawy nie wywołała nieodwracalnych skutków prawnych w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

W myśl wskazanego przepisu ustawy o Komisji przez nieodwracalne skutki prawne należy rozumieć stan prawny powstały wskutek przeniesienia prawa własności albo prawa użytkowania wieczystego nieruchomości warszawskiej na osobę trzecią, o ile nie nastąpiło ono nieodpłatnie lub na rzecz nabywcy działającego w złej wierze, lub zagospodarowania nieruchomości warszawskiej na cele publiczne, o których mowa w art. 6 u.g.n.

W płaszczyźnie prawa administracyjnego pojęcie nieodwracalności skutku prawnego” odnosi się do takich następstw decyzji administracyjnej (reprzywatyzacyjnej), w których brak jest możliwości odmiennego ukształtowania sytuacji prawnej jednostki od tej, będącej następstwem decyzji administracyjnej, co wyklucza powrót do stanu poprzedniego (B. Adamiak, Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z 28 maja 1992 r., III AZP 4/92, OSP 1993, nr 5, poz. 104, P. Przybysz, Kodeks postępowania administracyjnego, Warszawa 2017). Funkcjonuje ono na gruncie art. 156 k.p.a. i stanowi przesłankę negatywną, która wyłącza stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnej, pomimo istnienia wad kwalifikowanych określonych w art. 156 § 1 k.p.a.

W ocenie Komisji rozstrzygnięcie Prezydenta m.st. Warszawy nie wywołało nieodwracalnych skutków prawnych, gdyż niniejsza decyzja dot. przyznania odszkodowania w określonej kwocie pieniężnej. Powyższe zaś ustalenie skutkuje przy tym stwierdzeniem, że kwestie dot. wypłaty odszkodowania w określonej kwocie nie mogą wywołać skutków o charakterze nieodwracalnym bowiem roszczenia o charakterze pieniężnym z samej swej natury posiadają odwracalny charakter. Nawet ewentualne ich skonsumowanie przez stronę postępowania nie wywoła przy tym skutku o charakterze nieodwracalnym, bowiem nadal aktualne pozostanie w takiej sytuacji roszczenie o jej zwrot wobec organu uprawnionego.

VII. Brak podstaw do nałożenia obowiązku zwrotu nienależnego świadczenia

Zgodnie z treścią art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., w decyzji, o której mowa w art. 29 ust. 1, Komisja może nałożyć obowiązek zwrotu równowartości nienależnego świadczenia na osobę: 1) na rzecz której wydano decyzję reprywatyzacyjną; 2) działającą w postępowaniu o wydanie decyzji reprywatyzacyjnej w imieniu lub na rzecz osoby, o której mowa w pkt 1, jeśli przeniesiono na nią prawo wynikające z tej decyzji lub faktycznie władała nieruchomością, której dotyczyła decyzja. Jak wynika z treści ww. regulacji to od uznania Komisji uzależnionym jest nałożenie w decyzji obowiązku zwrotu nienależnego świadczenia, na co wskazuje redakcja przepisu „może”.

W ocenie Komisji w niniejszej sprawie nie zachodzą podstawy do nałożenia obowiązku zwrotu nienależnego świadczenia na rzecz beneficjenta decyzji.

Zgodnie zaś z ust. 2 art. 31 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. zakres zwrotu równowartości nienależnego świadczenia określa Komisja, przy czym nie ustala zakresu, wartości ani obowiązku zwrotu nakładów na rzecz osób, o których mowa w ust. 1. Równowartość obejmuje wartość korzyści uzyskanych przez te osoby z powodu władania lub rozporządzenia w zamian nieruchomości warszawskiej lub jej części, w szczególności cenę, czynsz lub inne pożytki (...).

Natomiast z treści art. 2 ust. 4 ww. ustawy wynika, że przez nieodwracalne skutki prawne należy rozumieć stan prawny powstały wskutek przeniesienia prawa własności albo prawa użytkowania wieczystego nieruchomości warszawskiej na osobę trzecią, o ile nie nastąpiło ono nieodpłatnie lub na rzecz nabywcy działającego w złej wierze, lub zagospodarowania nieruchomości warszawskiej na cele publiczne (...).

Mając na uwadze wykładnię wyżej wskazanych przepisów, należy wskazać, że uprawnienie organu do nałożenia obowiązku zwrotu równowartości nienależnego świadczenia odnosi się do rozstrzygnięcia Prezydenta m.st. Warszawy dotyczącego decyzji ustanawiającej użytkowanie wieczyste, nie zaś decyzji ustalającej odszkodowanie.

W niniejszej zaś sprawie Prezydent m.st. Warszawy orzekł o wypłacie odszkodowania w określonej kwocie pieniężnej, co w ocenie Komisji wyklucza możliwość orzeczenia o obowiązku zwrotu nienależnego świadczenia.

Komisja pragnie przy tym nadmienić, że zgodnie z treścią art. 132 ust. 3 a u.g.n., jeżeli decyzja na podstawie której wypłacono odszkodowanie, została następnie uchylona lub stwierdzono jej nieważność, osoba, której wypłacono odszkodowanie, lub jej spadkobierca są zobowiązani do zwrotu tego odszkodowania po jego waloryzacji na dzień zwrotu

W literaturze przedmiotu wskazuje się, że „Przepis art. 132 ust. 3a u.g.n. zawiera rozstrzygnięcia dotyczące obowiązku zwrotu wypłaconego odszkodowania w przypadku, gdy decyzja, na podstawie której wypłacono odszkodowanie, została następnie uchylona lub stwierdzono jej nieważność. (...) Zobowiązaną dokonać zwrotu odszkodowania jest osoba, której wypłacono odszkodowanie, lub jej spadkobierca. Komentowany przepis określa ustawowy obowiązek zwrotu odszkodowania w wysokości zwaloryzowanej na dzień jego zwrotu. Zatem dochodzenie tego zwrotu następuje jako dochodzenie wykonania ustawowo określonego obowiązku w związku z decyzją, w której uchylono decyzję o przyznaniu odszkodowania lub stwierdzono jej nieważność. Wobec tego zastosowanie mają tu przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji dotyczące dokonywania egzekucji świadczenia wprost na podstawie przepisu ustawy (w tym przypadku na podstawie art. 132 ust. 3a u.g.n.).” tak E. Bończak-Kucharczyk [w:] Ustawa o gospodarce nieruchomościami. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2024, art. 132.

Mając powyższe na uwadze decyzja Komisji, która stwierdza nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 28 maja 2015 r. nr 303/GK/DW/2015 może stanowić podstawę do dochodzenia przez m.st. Warszawę zwrotu niesłusznie wypłaconego odszkodowania.

VIII. Strony postępowania rozpoznawczego

Na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 28 k.p.a. stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto

żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Za strony przedmiotowego postępowania Komisja uznała J. J.- F., M. P., W. R., następców prawnych J. K. i J. B. będących beneficjentami kontrolowanej decyzji oraz Miasto st. Warszawę.

Ze zgromadzonej w aktach sprawy dokumentacji wynika, że J K zmarł 3 kwietnia 2018 r., przy czym nie były prowadzone postępowania w zakresie stwierdzenia nabycia spadku po zmarłym. Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o wszczęciu postępowania rozpoznawczego Komisja zawiadamia m.st. Warszawę oraz pozostałe strony postępowania. Jeżeli decyzja została wydana przez inny organ, stroną postępowania przed Komisją jest ten organ albo inny organ właściwy do rozpoznania sprawy. Z treści cytowanego przepisu wynika, że stroną postępowania rozpoznawczego przed Komisją jest m.st. Warszawa reprezentowane przez Prezydenta m.st. Warszawy.

IX.. Konkluzja

W rozpatrywanej sprawie zaistniały przesłanki określone w art. 29 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy. Kontrola prawidłowości poczynionych przez Prezydenta m.st. Warszawy ustaleń mających wpływ na wynik sprawy wskazuje, że doszło do sytuacji, że decyzja nr 303/GK/DW/2015 z dnia 28 maja 2015 r. obarczona jest wadą kwalifikowaną, wyrażoną w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. Konieczne jest zatem stwierdzenie jej nieważności i wyeliminowanie z obrotu prawnego. W związku z powyższym, Komisja na podstawie powyżej powołanych przepisów, orzekła jak na wstępie.

Przewodniczący Komisji Arkadiusz Myrcha

Pouczenie:

1. Niniejsza decyzja jest ostateczna (art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.). Strona może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ul. Jana Kazimierza 10, 01-248 Warszawa, za pośrednictwem Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 52 § 1, art. 53 § 1 oraz art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. z 2024 r. poz. 935; dalej: p.p.s.a.). Skarga powinna czynić zadość wymogom określonym w art. 57 p.p.s.a. Do skargi należy dołączyć jej odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich stronom (w tym dla tut. organu), a ponadto jeżeli w Sądzie nie złożono załączników w oryginale po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (art. 47 § 1 p.p.s.a.).

2. Zgodnie z art. 57 § 5 k.p.a. termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało:

1) wysłane w formie dokumentu elektronicznego do organu administracji publicznej, a nadawca otrzymał urzędowe poświadczenie odbioru; 2) nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym; 3) złożone w polskim urzędzie konsularnym; 4) złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej; 5) złożone przez członka załogi statku morskiego kapitanowi statku; 6) złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji zakładu karnego.

Zgodnie z art. 71 Prawa pocztowego Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej dokonał wyboru Poczty Polskiej Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie jako operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych w latach 2016–2025.

3. Wpis od skargi do sądu administracyjnego ma charakter stały i wynosi 200 (dwieście) zł zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535).

4. W myśl zaś art. 243 § 1 p.p.s.a. stronie może być przyznane – na jej wniosek – prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie

prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym i dochodach, a jeżeli wniosek składa osoba fizyczna, ponadto dokładne dane o stanie rodzinnym oraz oświadczenie strony o niezatrudnieniu lub niepozostawaniu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym. Wniosek składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru (art. 252 § 1 i § 2 p.p.s.a.). Zgodnie zaś z art. 244 § 1 p.p.s.a. prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. .

5. Zgodnie z treścią art. 87 § 1 p.p.s.a. strona może złożyć wniosek o przywrócenie terminu do złożenia skargi na decyzję Komisji. Wniosek ten należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za pośrednictwem Komisji, w terminie siedmiu dni od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. W piśmie tym należy uprawdopodobnić okoliczności wskazujące na brak winy w uchybieniu terminu. Równocześnie z wnioskiem strona powinna dokonać czynności, której nie dokonała w terminie. Po upływie roku od uchybionego terminu, jego przywrócenie jest dopuszczalne tylko w przypadkach wyjątkowych.

6. W myśl zaś art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 49 § 1 k.p.a., strony mogą być zawiadamiane o wszczęciu postępowania, decyzjach i innych czynnościach Komisji poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie albo doręczenie uważa się za dokonane po upływie 7 dni od dnia publicznego ogłoszenia. Z uwagi na to, że doręczenie decyzji następuje w formie publicznego ogłoszenia Komisja informuje, że z treścią decyzji strony mogą zapoznać się w urzędzie zapewniającym obsługę administracyjno-biurową Komisji w dniach i godzinach pracy tego urzędu.

7. Zgodnie z treścią art. 49b. § 1 k.p.a., w przypadku zawiadomienia strony zgodnie z art. 49 § 1 lub art. 49a o decyzji lub postanowieniu, które podlega zaskarżeniu, na wniosek strony, organ, który wydał decyzję lub postanowienie, niezwłocznie, nie później niż w terminie trzech dni od dnia otrzymania wniosku, udostępnia stronie odpis decyzji lub postanowienia w sposób i formie określonych we wniosku, chyba że środki techniczne, którymi dysponuje organ, nie umożliwiają udostępnienia w taki sposób lub takiej formie.

8. Stosownie do treści art. 39 a ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. od decyzji Komisji stronie nie przysługują przewidziane w odrębnych przepisach środki prawne wzruszenia decyzji dotyczące wznowienia postępowania, uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji.

